

DIREKTORATET
FOR BYGGKVALITET

ÅRSRAPPORT 2014 **CODE BYGG** **FOR ET GODT SAMFUNN**

INNHOOLD

DETTE ER DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET 4

LEDERS BERETNING 6

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER 8

STYRING OG KONTROLL 33

FRAMTIDSUTSIKTER 37

ÅRSREGNSKAP 39

DETTE ER DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) er et nasjonalt kompetansesenter på bygningsområdet og sentral myndighet på flere områder innenfor bygningsdelen av plan- og bygningsloven.

INTERESSENTER

Vårt arbeid er rettet mot kommunene, aktørene i byggeprosessen og byggevaremarkedet. Direktoratet skal ha oversikt over hvordan regelverket virker, og ha god kunnskap om og bidra i den faglige utviklingen i samhandling med kommuner, byggenæringen og andre aktører. En viktig oppgave er å øke kunnskapen i samfunnet, spesielt i byggenæringen og kommunene, om byggeregler, byggkvalitet og byggesaksprosess.

Direktoratet for byggkvalitet er et virkemiddel for å realisere bygningspolitikken. Direktoratet skal bidra til å oppfylle to hovedmål: Flere boliger og bygg som møter framtidens behov og mer forenkling og innovasjon i bolig- og byggsektoren.

Våre verktøy for å sikre kvalitet er tilsyn, regelverk, samarbeid, digitalisering og forenkling.

VÅRE VERDIER:

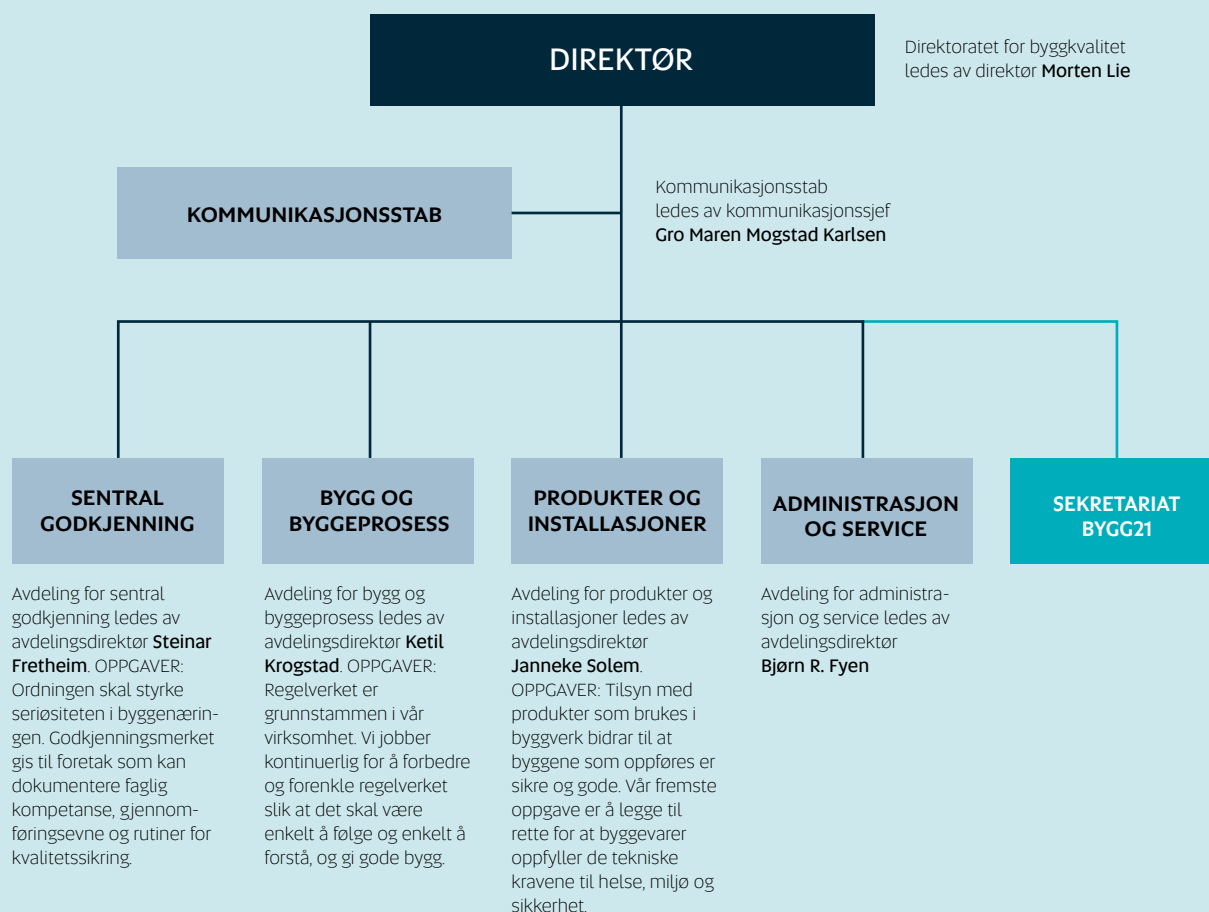
Bevisste samfunnsoppdraget
– for å ivareta helheten

Pålitelige
– og holder det vi lover

Interesserte og nysgjerrige
– for å bli bedre i morgen

God formidlere
– fordi kunnskap får verdi når den deles

ORGANISASJONSKART

LEDERS BERETNING

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) har lagt bak seg et krevende år.

Det har vært stor oppmerksomhet om byggkvalitet, byggeregler, byggekostnader og ikke minst de økende utfordringer knyttet til seriøsitet i byggenæringen. Både fra næringen, andre interessenter og politikere har det vært betydelig engasjement om ulike elementer i bygningspolitikken.

Direktoratet er et sentralt virkemiddel i bygningspolitikken. Vi står dermed midt i debatten og har en spennende og utfordrende rolle i å legge til rette for bred medvirkning, sikre godt faglig grunnlag, og bidra til en god avveining mellom ulike hensyn. Direktoratet bidrar til å realisere regjeringens visjoner om forenklinger, forbedring og fornying på bygningspolitikken område.

Direktoratet har gjennom flere år vært opptatt av å bidra til et regelverk som skal være effektivt og brukervennlig. Regelverket skal sikre kvaliteter i bygg uten for store kostnader eller andre ulemper. Regelverket skal være godt strukturert og lett å finne fram i. Vårt mål er at regelverket skal oppfattes som en naturlig og viktig del av verdiskapningen i byggeprosessen. Vi har utarbeidet en plan for den langsiktige utviklingen av byggteknisk forskrift (TEK). I tillegg til denne formen for forenkling og forbedring, har vi i løpet av året arbeidet med forenklinger i form av reduserte eller justerte kravsnivå. Vi startet med reglene om universell utforming og tilgjengelighet, og fortsetter arbeidet med resten av TEK. Sammen med departementet vil vi prioritere hvilke bestemmelser som skal gjennomgå fram til en TEK17.

Direktoratet bidrar til å realisere regjeringens visjoner om forenklinger, forbedring og fornying på bygningspolitikken område

Direktoratet har i mange år hatt et nettbasert tilbud for søknad om byggetillatelse, ByggSøk. Denne løsningen har fungert i mange år, og et flertall av byggesøknader blir i dag utarbeidet i ByggSøk. Denne suksessen er også en utfordring. Forventningene blant brukerne og i kommunene har økt. Teknologien har utviklet seg. Med utgangspunkt i våre erfaringer, teknologisk utvikling og brukerbehov ble vi utfordret til å utarbeide en strategi for nye løsninger på feltet.

Etter innspill fra ulike fagmiljøer, utredninger og ikke minst et godt samarbeid med ulike aktører ble «ByggNett – en strategi for fremtidens digitale byggesektor» lansert på høsten. Strategien viser hvordan direktoratet gjennom digitalisering skal bidra til enklere og mer effektive byggeprosesser, samt større forutsigbarhet og innovasjon i byggesektoren. Strategien skal gjennomføres i samarbeid med myndigheter, kommuner, BAE-næring og IKT-leverandører. Arbeidet med dette er godt i gang. Vi er glad for at strategien er blitt så godt mottatt. Særlig setter vi pris på samarbeidet med KS og deres KomMIT program om nye, konkrete løsninger. Dette har gitt oss et bedre inngrep med kommunene og øker muligheten for at kommunene kan få på plass gode løsninger for elektronisk byggesaks behandling.

Arbeidet med ByggNett strategien har også tydeliggjort hvordan digitaliseringen griper inn i alle direktoratets gjøremål. Ikke minst at vi må legge til rette for et digitaliseringsvennlig regelverk, og på sikt et mer automatiseringsvennlig regelverk.

Sentral godkjenning har vært et viktig virkemiddel for profesjonelle foretak med byggesaker i flere kommuner. Denne ordningen letter arbeidet både for det enkelte foretak og forenkler kommunens saksbehandling i den enkelte byggesak. Med bortfall av den lokale godkjenningen og tildeling av ansvarsrett fra 1.1.2016 kan allikevel sentral godkjenning spille en minst like stor rolle som tidligere.

Ambisjonen er at sentral godkjenning skal utvikles til å bli et tydeligere kvalitetsstempel for seriøse foretak.

Ambisjonen er at sentral godkjenning skal utvikles til å bli et tydeligere kvalitetsstempel for seriøse foretak

Byggenæringen leverte i august 2014 et innspill til regjeringen om en ny ordning for sentral godkjenning (nSG) – «Enkelt å være seriøs». Arbeidet med dette følges opp i nært samarbeid med KMD. For å styrke ordningen er tilsynsaktiviteten økt betydelig og dokumentasjonskrav skjerpet. Arbeidet fortsetter med sikte på å innarbeide nye seriøsitetskriterier innen 1.1.2016. En brukerundersøkelse gjennomført i 2014 viste at tilsyn har effekt og stort sett blir oppfattet positivt. Mange av de besøkte foretak melder at de lærte av tilsynet og at de har endret praksis. Dette er oppmuntrende.

Direktoratet har også dette året lagt stor vekt på en god og konstruktiv dialog med brukerne av regelverket. Vi setter pris på aktiv bistand i forbedringer av veiledningen og vil fortsette dialogen i utviklingen av neste generasjon tekniske forskrifter. Vi vet det er mange som bruker våre tilbud og setter pris på de gode tilbakemeldinger vi får. Vi vil fortsette å videreutvikle vår informasjons- og veiledningsvirksomhet.

Direktoratet for byggkvalitet har lagt bak seg et krevende år hvor vi i hovedsak har nådd de mål og levert på de oppdrag vi har fått. Dette har vi klart takket være stort engasjement og innsats fra direktoratets medarbeidere. Vi får stadig større utfordringer og forventningene øker, men vi leverer og blir stadig bedre.

Vi lever opp til vår visjon om å bidra til gode bygg for et godt samfunn.

Oslo/Gjøvik, mars 2015

Morten Lie

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Varsler mer tilsyn

Hvert år gjennomfører Direktoratet for byggkvalitet nesten 200 stedlige tilsyn og mer enn 500 dokumenttilsyn. Tilsynsavdelingen i DiBK har en jobb uten om det vanlige.

Det er helt mørkt utenfor vinduene når bilen stanser. Nattens storm har veltet et tre over den smale veien nord for Bergen. Taxien kommer ikke fram. I baksetet lyser mobilen til tilsynsleder Kjell Øverjordet. Han sjekker kalenderen.

– Vi skal ha 7 ½ time med møter i dag. Vi skal nå flest mulig bedrifter i løpet av to dager, sier han. Sjøføren snur bilen og forsøker å finne en alternativ rute. Bedriften Øverjordet og kollega Lene Bergum Pettersson skal besøke denne morgenen har fått fire anmerkninger av kommunen: Rivning påbegynt uten tillatelse, spesialavfall sortert i feil kontainer og manglende oppfølging av pålegg, peker seg ut.

Vår oppgave er også å gi råd og hjelpe dem med å forbedre kvalitets-sikringssystemene sine, slik at de kan bli bedre

– I utgangspunktet er dette ganske alvorlige forhold, sier Pettersson. Spørsmålet er om Bergens-bedriften skal få beholde den sentrale godkjenningen sin.

SIKRER SERIØSITET

Ingen bedrifter i Norge kan påta seg byggeansvar uten å ha papirene i orden. Formelt heter det ha ansvarsrett i byggesaker. Det betyr blant annet at firmaene må ha riktige fagfolk til å utfører riktige byggetiltak etter plan- og bygningsloven.

Ansvarlige aktører i byggesaken skal godkjennes av kommunen. Men i tillegg kan ethvert firma søke sentral godkjenning (SG), en frivillig ordning som forvaltes av Direktoratet for byggkvalitet. Sentral godkjenning viser at firmaet har kompetanse- og kvalitetssikringssystemer på plass. Mer enn 15.000 foretak har så langt skaffet seg det.

– Har du sentral godkjenning, vet kommunen at foretaket ditt har den generelle kompetansen som er nødvendig for byggesaken, forklarer Steinar Fretheim, som er avdelingsleder for sentral godkjenning i direktoratet.

– Det gir enklere og raskere kommunal saksbehandling om lokal godkjenning for ansvarsrett i hver byggesak, sier han.

For å få sentral godkjenning må bedriften ha et godt kvalitetssikringssystem på plass som brukes og er kjent i bedriften. Systemet skal sikre foretaket mot å bygge på en måte som strider mot krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Etter at et byggearbeid er ferdig, skal foretaket kunne spore tilbake kvaliteten på det de har gjort og kunne finne ut hvem som gjorde hva på byggeplassen på det aktuelle tidspunktet. Kompetansekravene skal sikre at foretaket kan påta seg ansvarsrett i byggesaker.

SKAL GI VEILEDNING

Stemningen er trykket i møterommet til den lille entreprenøren nord for Bergen. Ved enden av bordet sitter daglig leder. Ved siden av sitter en av prosjektlederne. Begge er spent før møtet starter.

— Det hender at bedriftene er litt nervøse når vi kommer på besøk, forklarer Pettersson. — Mange er kanskje redd for at vi skal avdekke noe feil og at de skal miste godkjenningen sin. Men hensikten med tilsynsmøtet er ikke bare å avdekke feil. Vår oppgave er også å gi råd og hjelpe dem med å forbedre kvalitetssikringssystemene sine, slik at de kan bli bedre, sier hun. Pettersson og Øverjordet bytter på å ha rollen som tilsynsleder fra møte til møte. Denne gangen er det Øverjordet som har rollen.

I mer enn to timer samtaler bedriftsledelsen og de to tilsynslederne. Stemningen er avslappet. Alt i alt har bedriften rutinene på plass. De har bare ikke sikret at systemet er tilstrekkelig oppdatert.

— Det kan bli tale om å sende dem en advarsel. Dette må vi se nærmere på når vi kommer tilbake til kontoret på Gjøvik, sier Pettersson etter møtet.

DETTE ER SENTRAL GODKJENNING

Ingen bedrifter i Norge kan påta seg byggeansvar uten å ha papirene i orden. Formelt heter det ha ansvarsrett i byggesaker. Det betyr blant annet at firmaene må ha riktige fagfolk til å utføre riktige byggetiltak etter plan- og bygningsloven. I tillegg kan ethvert firma søke om sentral godkjenning (SG), en frivillig ordning som forvaltes av Direktoratet for byggkvalitet. Sentral godkjenning viser at firmaet har kompetanse- og kvalitetssikringssystemer på plass. Mer enn 15.000 foretak har så langt skaffet seg den.

HAR SETT MYE

Sentral godkjenning utstedes fortløpende til foretak over hele landet etter søknad. Tilsyn gjennomføres for å sjekke om foretakene oppfyller kravene. Mange faktorer spiller inn før det bestemmes hvem som skal få tilsynsbesøk. Kommunale innrapporter-ringer er viktige. Det samme er rapporter fra Arbeidstilsynet og andre offentlige etater eller tips fra andre private aktører. Men store bedrifter som utfører mange oppdrag kan også få tilsynsbesøk. Felles for tilsynet er at det er varslet. Bedriften får mulighet til å forberede seg til tilsynsmøtet og hente fram nødvendig dokumentasjon fra systemet.

— Det viktigste med tilsynet er å kontrollere og hjelpe bedriftene å bli bedre i sine rutiner, sier Kjell Øverjordet.

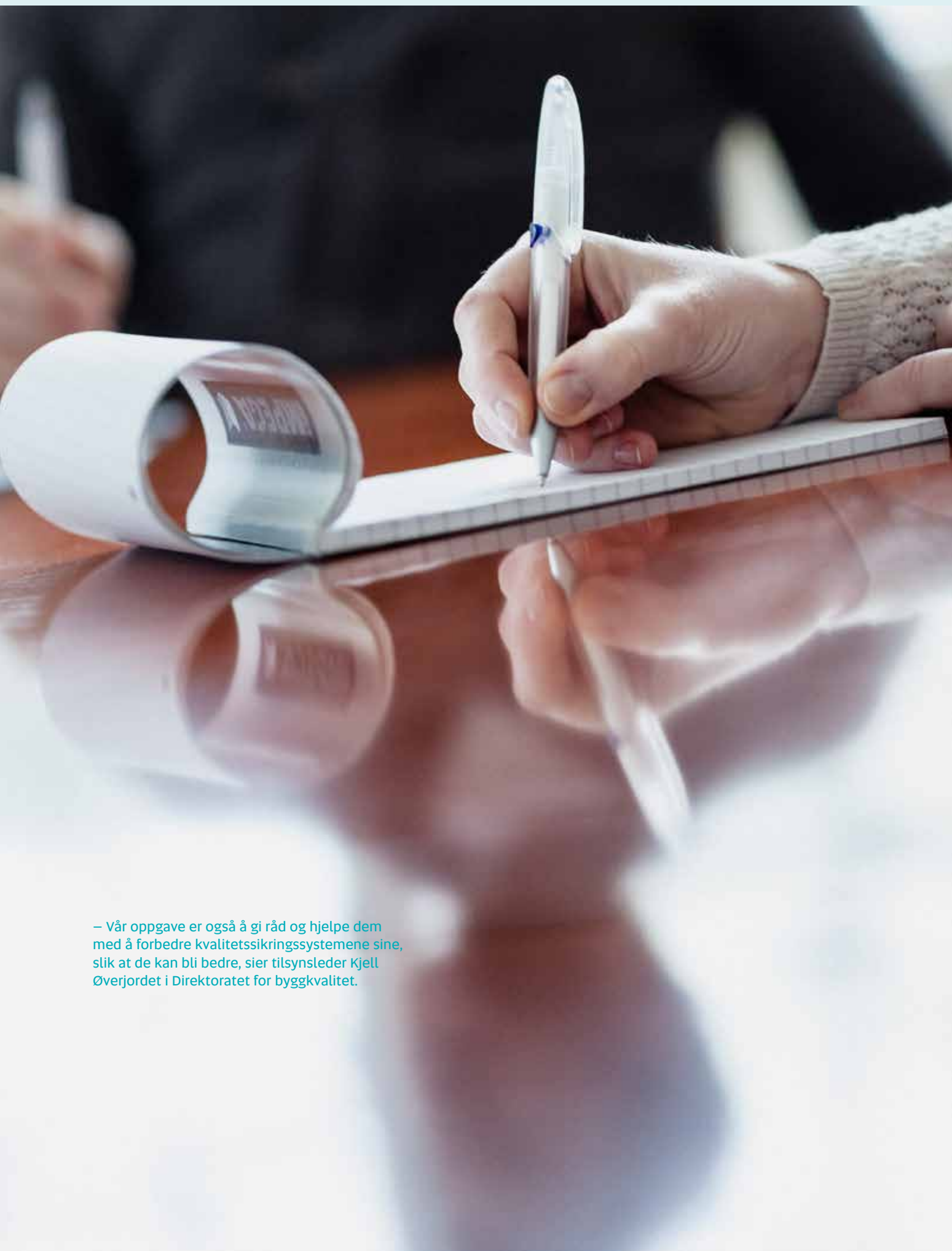
Han og Pettersson har opplevd det meste. På enkelte bedrifter stiller det opp 8–10 mann med dress, slips og brede smil. Andre stedet foregår tilsynsmøtet over en kaffekoppen i stua hos den som driver foretaket.

Tilsyn foretas over hele landet. Denne uken er det 17 foretak i Bergensregionen som får besøk. De fleste er fornøyd med å få en avsjekk.

— Jeg syns dette fungerte veldig bra, sier daglig leder Arild Grønsdal i Sjøentreprenørene. Selskapet han leder har 26 ansatte og utfører dykkeroppdrag langs hele kysten. Virksomheten er spesiell. De driver virksomhet i sjøen, ikke på land. — Om inspektørene hadde kommet her, og ikke forstått vår spesielle situasjon, så hadde dette kunnet blitt vanskelig. Men i stedet ble vi møtte med forståelse og gode råd. Slik ble dette veldig positivt for oss, sier han.

Også hos Stoltz Entreprenør AS er man fornøyd.

— Vi er bare glad for å bli tittet litt i kortene. Det gir oss anledning til å forbedre oss, sier administrerende direktør Per Christian Stoltz.

– Vår oppgave er også å gi råd og hjelpe dem med å forbedre kvalitetssikringssystemene sine, slik at de kan bli bedre, sier tilsynsleder Kjell Øverjordet i Direktoratet for byggkvalitet.

Flere boliger og bygg som møter framtidens behov

Når framtidens boliger skal bygges, stilles det kvalitetskrav til både på jobben som skal gjøres og på materialene som skal brukes. Et av våre verktøy for å sikre kvalitet, er tilsynsvirksomheten.

ARBEIDSMÅL I 2014:

**BEDRE BYGGKVALITET OG FÆRRE BYGGFEIL
FLERE ENERGIEFFEKTIVE BOLIGER OG BYGG
ØKT TILGJENGELIGHET OG UNIVERSELL UTFORMING I BOLIGER, BYGG OG UTEOMRÅDER**

VÅRT VEILEDNING SARBEID

For å hjelpe kommunene i tilsynsarbeidet, har direktoratet utviklet en egen tilsynsapp for nettbrett. Denne inneholder aktuelle sjekklister og kan også skreddersys kommunenes egen tilsynsvirksomhet med egne, lokale sjekklister. Bruken av tilsynsappen har vært stigende fra lansering i november 2013, og er lastet ned 624 ganger ved utgangen av 2014.

STRATEGISK ARBEID MED TILSYN

Det er fortsatt behov for å stimulere til at tilsynsomfanget øker, men kvaliteten i tilsynet er vel så viktig. Vi legger derfor vekt på utvikling av tilsynsmetodikk og kvalitet i tilsynet, og mener at det er viktig at kommunenes styrker sin kompetanse.

Det kommunale tilsynet i byggesak skal sammen med tilsyn med sentralt godkjente foretak og markedstilsyn med produkter til byggverk, bidra til at plan- og bygningslovens byggedel etterleves. Det er behov for å se på hvordan disse tre formene for tilsyn skal virke sammen for best mulig å nå målene i bygningspolitikken og utnytte tilgjengelige ressurser på en effektiv måte. Direktoratet skal derfor utarbeide en tilsynsstrategi som analyserer dette.

BEDRE KVALITET OG MINDRE BYGGFEIL

Siden 1. januar 2013 har det vært krav om uavhengig kontroll. Hensikten med disse reglene er å bidra til at det bygges med riktig kvalitet og å redusere byggfeil. Kontrollen skjer på områder som har betydning for liv, helse og sikkerhet og hvor konsekvensene av feil er alvorlige.

Kunnskap om uavhengig kontroll må styrkes

En spørreundersøkelse tidlig i 2014 viste at de fleste av bedriftene oppfatter reglene som klare, men i noen mindre grad at de er enkle å praktisere. En noe større undersøkelse om effekten av uavhengig kontroll, med bl.a. dybdeintervjuer av kommuner og foretak, viser noe av den samme tendensen.

Det er utfordringer knyttet til blant annet hvilken dokumentasjon som skal kreves, tidspunktet for kontroll, kompetansen til kontrollforetak og at kontrollen kan oppleves som for teoretisk og dokumentbasert. Det er likevel en konklusjon i undersøkelsen at de fleste foretakene mener uavhengig kontroll fungerer etter intensjonen.

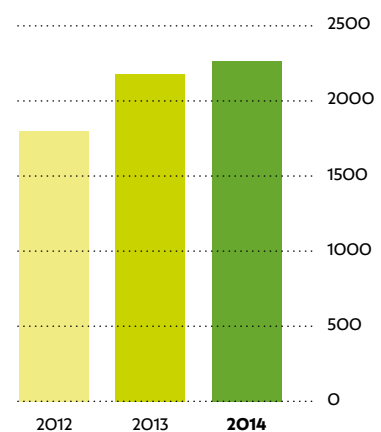
Det blir viktig framover å arbeide for at aktørene får en enda større, felles forståelse for hvordan regelverket om uavhengig kontroll skal praktiseres. Reglene om kontroll er relativt nye, og det er få prosjekter med kontroll som er ferdigstilt. Det er derfor aktuelt å gjøre ytterligere undersøkelser for å avdekke erfaringer og behov. Det kan også være aktuelt å finansiere prosjekter som har til formål å utforme bransjestandarder, som kan bidra til felles praktisering av regelverket.

GODKJENTE KONTROLLFORETAK FORDELT PER FYLKE

FYLKE	2013	2014
Østfold	133	145
Akershus	218	228
Oslo	233	241
Hedmark	70	72
Oppland	70	72
Buskerud	149	151
Vestfold	136	142
Telemark	84	87
Aust-Agder	57	58
Vest-Agder	84	87
Rogaland	163	168
Hordaland	229	239
Sogn og Fjordane	56	56
Møre og Romsdal	137	144
Sør-Trøndelag	136	139
Nord-Trøndelag	49	52
Nordland	82	83
Troms	70	76
Finnmark	25	28
SUM	2181	2268

(Merk: Stadig flere, mindre konsulentfirmaer kjøpes opp av store konsern. Dette medfører en endring av antall foretak og struktur på foretakene. Mange av de store rådgivende firmaene er etablert med avdelinger som dekker hele landet, men kan ha forretningsadresse i en av storbyene. Dette gir utslag på fylkesoversikten.)

ANTALL GODKJENTE KONTROLLFORETAK, TOTAL

Kommunalt tilsyn øker

For å sikre gode bygg, har kommunene en viktig rolle. Landets byggesaksbehandlere gir et viktig bidrag gjennom egen tilsynsvirksomhet. Omfanget av det kommunale tilsynet er økende, men det er fortsatt kommuner som har et lavt aktivitetsnivå.

De siste to årene har det vært krav at kommunene prioriterte energibruk og universell utforming i sitt tilsynsarbeid. I løpet av februar 2015 har kommunene rapportert inn status for tilsynsarbeidet. Tallene fra denne rapporteringen er ennå ikke klare.

KOSTRA-tallene for 2013 kan imidlertid gi indikasjoner på kommunenes tilsynsvirksomhet på de prioriterte områdene. Midtveis i tilsynsperioden hadde tilsynet med energibruk økt med 80 prosent, viser 2013-tallene fra KOSTRA. Totalt sett har 5% av tilsynene hatt energi i fokus. KOSTRA-tallene viser også at tilsynet med universell utforming er uendret fra året før. 12 % av tilsynene i 2013 gikk på dette kravsområdet. Den beskjedne økningen kan henge sammen med at det også før dette ble et fokusområde, er ført mange tilsyn på området. Dette er et område med konkrete krav i forskriften, og dermed er det enklere å føre tilsyn.

KOMMUNENES TILSYNSAKTIVITET PÅ UTVALGTE FAGOMRÅDER 2011–2013. HENTET FRA KOSTRA

FOKUSOMRÅDE FOR TILSYNET	ANTALL TILSYN I 2011	ANTALL TILSYN I 2012	ANTALL TILSYN I 2013
Produkter	166	273	168
Brannsikkerhet	911	1243	1 044
Sikkerhet og bæreevne	297	408	337
Plassering	1469	1605	1634
Energibruk	209	282	510
Miljø og helse	271	535	410
Ytre miljø	213	466	430
Installasjoner og anlegg	214	376	301
Uteareal / UU	559	662	654
Planløsning / UU	478	658	617
FDV	443	797	539
Sluttdokumentasjon	1 299	1797	1 472
Avfallsplaner og miljøsanering	705	1219	678
Annet	1 137	1908	1 373

VIL SIKRE PRODUKTER MED RIKTIG DOKUMENTASJON

Byggverk skal være gode og sikre. De skal oppfylle tekniske krav til helse, miljø og sikkerhet. Vårt tilsyn med produkter som brukes i byggverk, er et viktig bidrag for å oppnå dette.

—

Tilsyn med byggevarer har som mål å sikre at produkter har riktig dokumentasjon. Tilsynet skal også bidra til like konkurranseforhold i markedet.

Hoveddelen av direktoratets tilsynsvirksomhet med byggevarer er risikobasert. Det innebærer at direktoratet gjør en vurdering av risikoen for at en kategori byggevarer ikke er korrekt dokumentert. På bakgrunn av risikovurderingen beslutter direktoratet hvilke produktgrupper som skal være gjenstand for tilsyn, og igangsetter tilsynskampanjer hvor vi tar for oss flere ulike aktører som produserer, importerer eller distribuerer den aktuelle byggevaren.

I 2014 har vi satt i gang sju tilsynskampanjer i byggevaremarkedet. I tilsynet ser vi etter om byggevaren har riktig dokumentasjon. Hvor byggevaren er egnet for det, kan direktoratet også ta ut prøver til testing for å verifisere opplysningene i dokumentasjonen.

Direktoratets tilsynsvirksomhet er også reaktiv, som innebærer at direktoratet mottar bekymringsmeldinger om konkrete byggevarer som ikke er korrekt dokumentert, eller hvor markedsføringen er villende. I tillegg til å følge opp de konkrete meldingene, gir disse oss nyttig informasjon for å vurdere bredere anlagte tilsynskampanjer også.

Tilsynsaktiviteten har en effekt ved å bidra til at korrekt dokumentasjon kommer på plass. Virksomhetene blir minnet om sitt ansvar for å dokumentere produktene sine etter regelverket. Jevnt over blir tilsynet mottatt positivt, og de aller fleste aktørene som har vært omfattet av tilsynet, samarbeider med direktoratet i tilsynet.

For å nå målet om at alle produkter skal ha riktig dokumentasjon, virker tilsyn sammen med en rekke aktiviteter. Dette er regelverksutvikling og internasjonalt arbeid, veiledning og informasjon og oppfølging av tekniske kontrollorganer. I 2014 har veiledning og informasjon vært særlig viktig, ettersom nytt regelverk om produktdokumentasjon trådte i kraft 1. januar 2014.

Byggevaremarkedet er omfattende. Det vil fremover fortsatt være behov for tilsyn med at regelverket etterleves. En utfordring for tilsynet framover er å fange opp den omsetningen av byggevarer som foregår utenfor de tradisjonelle omsetningskanaler.

Tilsynsaktiviteten har en effekt ved å bidra til at korrekt dokumentasjon kommer på plass. Virksomhetene blir minnet om sitt ansvar for å dokumentere produktene sine etter regelverket

STYRINGSPARAMETRE FOR PRODUKTTILSYN I 2014

PRODUKTTILSYN	RESULTAT 2013	RESULTAT 2014	KOMMENTAR
BEKYMRINGS- MELDINGER	15	29	Antallet innkomne bekymringsmeldinger er økt. Det antas vi nå ser virkningen av tiltak for å lette innmeldingen som ble satt i gang i 2013.
IGANGSATTE REAKTIVE TILSYN	15	9	Vi er godt i gang med å følge opp de reaktive tilsynene. Likevel skulle vi gjerne satt i gang flere saker enn 9 av 29 innkomne bekymringsmeldinger, men dette skyldes en prioritering av det proaktive tilsynet.
IGANGSATTE PROAKTIVE TILSYN	112	89	Hoveddelen av tilsynsvirksomheten er innrettet mot det proaktive tilsyn. Vi har satt i gang et stort antall saker fordelt på 7 ulike produktområder.
OPPFØLGINGSSAKER	63	37	Oppfølgingssaker er definert som saker som er satt i gang tidligere år, men som ikke ennå er avsluttet. Vi er godt i gang med å følge opp disse, men vi skulle gjerne ha fått ned dette tallet ytterligere.
PÅLEGG	8	7	Vi har fattet pålegg i de sakene vi har ment det er riktig. Alle påleggene gjaldt omsetningsforbud for røykvarslere hvor testing avdekket alvorlige feil ved egenskapene.
FORHÅNDSVARSLER	23	22	Forhåndsvarsel blir oftest benyttet hvor virksomheter ikke besvarer vår anmodning om dokumentasjon. Forhåndsvarslene har ofte den virkning at virksomhetene besvarer oss og gir oss riktig dokumentasjon, slik at det ikke blir nødvendig å fatte vedtak.
ANTALL SAKER AVSLUTTET	68	62	Tilsyn kan være tidkrevende. Det er derfor ikke uvanlig at tilsynskampanjene strekker seg over til neste år. Likevel ønsker direktoratet å arbeide for å få ned saksbehandlingstiden på disse tilsynssakene.

TILSYN MED BYGGEVARER I 2014

Moduler – dokumenttilsyn av 19 produkter

Limtre – dokumenttilsyn av 8 produkter

CE-merking – dokumenttilsyn av 25 produkter

Røykvarslere – dokumenttilsyn og testing av 28 produkter

Tetningsmaterialer på rull – dokumenttilsyn og testing av 10 produkter

Spon- og OSB-plater – dokumenttilsyn og testing av 24 produkter

Pukk – informasjon som forberedelse til dokumenttilsyn i 2015

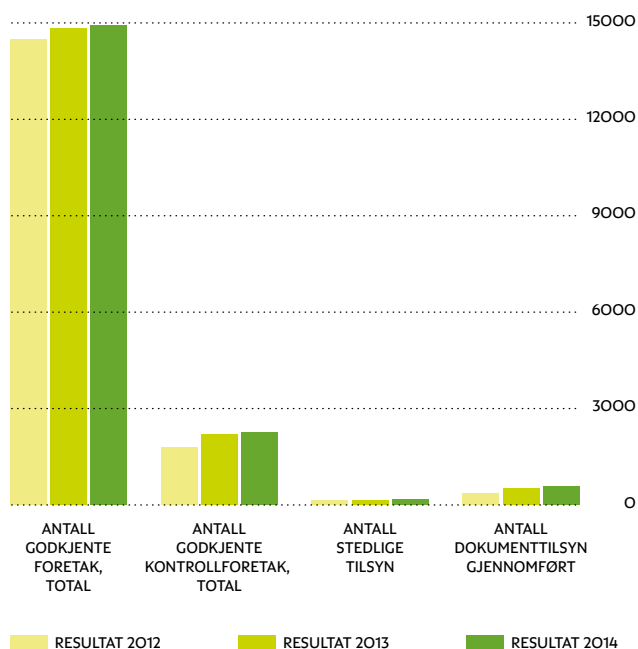
TILSYNET SKAL STYRKE SERIØSITETEN

Tilsyn med sentralt godkjente foretak er stadig økende, og skal bidra til å styrke seriøsiteten i en hel næring.

Vi fører tilsyn med sentralt godkjente foretak for å påse at de oppfyller kravene i plan- og bygningslovgivningen. Tilsynet utføres som dokumenttilsyn og stedlig tilsyn hos foretaket.

I 2014 er det gjennomført 173 stedlige tilsyn med foretak og 575 dokumenttilsyn. Dette er en økning på henholdsvis 24% og 13% fra 2013.

TILSYNSAKTIVITET FOR SENTRAL GODKJENNING 2012 –2014

Kvalifikasjonskrav og utvikling av sentral godkjenning

Regjeringen har satt kvalifikasjoner i byggebransjen på agendaen i 2014. For oss har det betydd økt trykk på å utvikle ordningen med sentral godkjenning. Internt har vi effektivisert og optimalisert den daglige driften. Eksternt har vi deltatt som observatør i det regjeringsoppnevnte utvalget som har sett på kvalifikasjoner i byggenæringen. Med rapporten Enklere å være seriøs, som er utarbeidet i regi av Byggenæringens landsforening, er det lagt gode føringer for hvordan ansvarsrettsordningen kan styrkes framover.

Når ansvarsrettssystemet endres ved årsskiftet 2015/2016, skal ordningen være det kvalitetsmerket som viser foretakenes leveranse- og gjennomføringsevne. Vår oppgave i 2015 blir å utvikle den sentrale godkjenningsordningen slik at den spiller en sentral rolle i bekjempelsen av useriøsitet i byggenæringen.

TILSYNSAKTIVITET MED SENTRAL GODKJENNING 2013–2014

	2013	2014
Antall advarsler	45	57
Antall varsel om tilbaketrekk	37	59
Iverksatte tilbaketrekk	21	27

TILSYN HAR EFFEKT

8 av 10 foretakene med sentral godkjenning som det er ført tilsyn med, sier de hadde utbytte og lærte av tilsynsmøtet. Det viser en undersøkelse Ipsos MMI gjennomførte om tilsynsordningen på vegne av DiBK i 2014. På 6 av 10 tilsynsmøter ble det oppdaget feil og mangler. Like mange endret atferd etter tilsynsmøtet, viser undersøkelsen. 8 av 10 sier direktoratet forklarte feilene de hadde gjort på en måte som var lett å forstå, 3 av 4 foretak mente DiBK hadde en god forståelse av bransjen, nesten 9 av 10 svarte at representantene som gjennomførte tilsynet var tillitsvekkende.

FLERE ENERGIEFFEKTIVE BOLIGER OG BYGG

Utviklingen og overlevering av nye energiregler har vært det viktigste arbeidet på veien mot flere energieffektive boliger og bygg.

—

Intenst arbeid med nye energiregler

Arbeidet med utvikling av neste generasjons energikrav har vært en viktig del av vårt arbeid i 2014. I løpet av året har vi satt i gang nye utredninger, samlet arbeidsgrupper og hentet innspill fra mange fagmiljøer. Klarspråk har vært en rettesnor når regelforslaget har blitt skrevet. De nye reglene skal sikre et enkelt, robust og effektivt regelverk. Regelforslaget ble sendt på høring i februar 2015.

Lavenergiprogrammet

Lavenergiprogrammet (LEP) har i 2014 sammen med direktoratet gjennomført en omfattende analyse av hvordan håndverkere (elektrikere og tømrere) lærer. Analysen er gjennomført for å sikre at materiell som utarbeides for denne gruppen faktisk når ut til dem.

Lavenergiprogrammet har også utviklet en nettløsning for håndverkere som viser gode energitiltak som kan gjøres i forbindelse med vanlige oppussing- eller vedlikeholdsoppdrag. I tillegg er det utarbeidet undervisningsmateriell om energieffektiv bygging for videregående skoler i samarbeid med Norsk Digital Læringsarena (NDLA). Endelig årsrapport vil bli utarbeidet sammen med regnskapet.

« Dette skal være et kvalitetsmerke
som gjør det enklere for oss alle å velge
seriøse bedrifter »

Statsråd Jan Tore Sanner om videreutviklingen
av ordningen med sentral godkjenning

ØKT TILGJENGELIGHET OG UNIVERSELL UTFORMING I BOLIGER, BYGG OG UTEOMRÅDER

Vi har i flere år kartlagt holdninger og kunnskap om universell utforming i flere målgrupper. Undersøkelsene viser at det er stor variasjon i oppfatningen om universell utforming.

Kunnskap og holdninger til universell utforming

I 2014 kartla Ipsos MMI kompetansenivå og holdninger til universell utforming i kommuner og byggebransjen. Undersøkelsen er en O-punktsmåling for oppfatningene i byggebransjen, mens den er en oppfølging av tidligere gjennomførte undersøkelser blant kommunene.

Kartleggingen viste

- På et overordnet nivå er holdningen til universell utforming generelt sett god
- Kjennskap til lover og forskrifter varierer med arbeidsområde
- Over halvparten opplever at universell utforming er integrert i hele prosessen
- Syv av ti mener de har tilstrekkelig kompetanse innenfor sine arbeidsområder, men tre av fire angir at de har behov for mer
- Som kompetansehevende tiltak ønsker 80% seg en nettside med eksempler og løsninger, over halvparten ønsker seg mer og tydelig veiledning til TEK. Kommuner deltar gjerne på kurs.

Undersøkelsen viste også at politisk valgte på overordnet nivå er kunnskapsrike. I bransjen er kunnskapen høyest blant profesjonelle utbyggere og prosjekterende og lavest blant utførende og private eiendomsforvaltere. I kommunene er det ansatte innen eiendomsforvaltning som peker seg ut med høy kompetanse, mens ansatte innen planarbeid generelt sett har lavere kompetanse.

UNDERSØKELSEN SKAL GJENNOMFØRES ANNET HVERT ÅR, FØLGENDE PARAMETERE LEGGES TIL GRUNN FOR MÅLING AV UTVIKLINGEN

Utvalg	Positiv holdning til universell utforming av bolig, bygg og uteområder	Positiv holdning til tilgjengelighet i nye boliger	Positiv holdning til universell utforming av eksisterende bygg	Positiv oppfatning om at universell utforming er naturlig integrert i hele byggeprosessen	Behov for mer kompetanse
KOMMUNE	90%	73%	42%	69%	28%
BRANSJE	69%	50%	20%	48%	23%
SAMLET	80%	62%	31%	59%	25%

Digital framtid: Kastet ut papirene

Daglig leder Jon-Olav Sigvartsen kastet ut alle papirene i bedriften sin JOS Bygg og erstattet dem med padder og servere. Resultatet var en omsetningsvekst på 60 prosent.

På et byggefelt nord for Gardermoen står Anders T. Haarberg og glør på en iPad. Han sjekker de siste endringene på byggetegningene. Han og kollega Emil Bråten er i ferd med å sette opp en enebolig for Norgeshus JOS Bygg. Det skal bli to etasjer med utsikt Øvre Romerike.

– Her på iPaden ligger tegninger, tekniske beskriver og all kontaktinformasjon til leverandører, prosjektledere, sier Anders. – Om noe er galt kan jeg kontakte alle leverandører direkte. Tegninger oppdateres automatisk fra kontoret. Konsekvensen er at vi jobber mye raskere, sier han.

EN NY STRATEGI

JOS Bygg Norgeshus er av de første i landet som har tatt i bruk det digitale konseptet. På kontoret til daglig leder Jon-Olav Sigvartsen står to hyller gapende tomme for papir.

– Det er vel bare toalettpapiret vi ikke har fått orden på enda, ler han.

– Alt som var i permer før, er skannet og lagret digitalt, sier han og får ros av direktør i Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), Morten Lie. – Effekten av å digitalisere byggebransjen kan ikke undervurderes, sier Lie som har latt seg imponere over Sigvartsens initiativ.

I 2014 framla direktoratet en ny strategi for digitalisering av hele byggebransjen. ByggNett heter strategien som har som mål å effektivisere byggenæringen. Gjennom digitalisering skal DiBK bidra til enklere og mer effektive byggeprosesser og større forutsigbarhet og innovasjon i byggsektoren. Arbeidet utføres i samarbeid med IKT-leverandører, andre myndigheter, kommuner og byggenæringen.

– ByggNett er ikke ett statlig IT-prosjekt – men en strategi som vil inneholde en rekke private og offentlige prosjekter med et felles mål, sier Lie. Det betyr ulike løsninger for ulike bedrifter.

For JOS Bygg har løsningen vært en digital sky som alle i bedriften har tilgang til. I skyen legges alle spesifikasjoner, tegninger og opplysninger knyttet til alle byggeprosjekt. Byggeleder kan huke av for hvem som har tilgang til hvilke dokument. Endringer på tegninger eller andre ting, vil umiddelbart være tilgjengelig for de som jobber på byggeplassen.

Effekten av å digitalisere byggebransjen kan ikke undervurderes

VEKST PÅ 60 PROSENT

I dag fungerer systemet godt. Men Sigvartesen legger ikke skjul på at det har vært tidkrevende å utvikle.

– Flere ganger har det vært fristende å falle tilbake til det gamle systemet. Vi har brukt to år på å utvikle dette, sier han. Firmaet har også utviklet profesjonelle dataplattformer mot kunden. Konsekvensen har vært spart tid og høyere produktivitet for Norges hus JOS Bygg.

– Før omleggingen i 2010 hadde vi en omsetning på 18 millioner kroner. Siden den gang har vi tredoblet omsetningen, sier Sigvartesen. Fra 2013 til 2014 økte omsetningen igjen med 60 prosent, uten at bedriften trenete å ansette flere folk. Nøkkelen til suksessen ligger i planleggingsfasen.

– Vi har brukt tid, for å spare tid, og vi har brukt penger for å spare penger, sier JOS Bygg-sjefen.

ANTALL BYGGEFEIL ER REDUSERT

Foreløpig er Norges hus JOS Bygg relativt alene om sin løsning. Men Sigvartesen er ikke i tvil om at både private og offentlige aktører vil komme etter. DiBK jobber for å gjøre overgangen lettere. Målet er papirløs saksbehandling i alle kommunene.

– Vi vil at byggesaksbehandlingen i større grad skal ta utgangspunkt i brukernes behov, og at det tilbys gode selvbetjeningsløsninger, slik vi er vant til fra selvangivelsen og nettbank, sier direktør Morten Lie. Gjennom prosjektet eByggesak samarbeider DiBK med KS KommIT for å gjøre saksbehandlingen enklere.

STANDARDISERING

Og det er ikke bare den kommunale saksbehandlingen som skal bli lettere. DiBK er engasjert i det internasjonale arbeidet med å få i stand et felles sett av åpne standarder for alle digitale 3D-modeller for bygningsinformasjon, såkalte BIM-modeller. Dersom man lykkes, kan det bety en revolusjon for byggebransjen, mener fagdirektør Øivind Rooth i DiBK, som jobber med prosjektet.

– Gjennom ByggNett-strategien arbeider vi for en forenkling og digitalisering av hele byggesektoren. Skulle vi lykkes med å innføre åpne standarder for BIM, har vi oppnådd svært mye. Med åpne systemer vil vi få en langt lettere måte å utveksle informasjon om byggevarer og bygningsprodukter i byggesektoren enn vi har i dag, forklarer Rooth. Blir det virkelighet, vil det lette arbeidet for tusenvis av bedrifter som er avhengig av å utveksle informasjon på tvers av ulike systemer.

– Vi vil få løsninger som støtter prosessene i den enkelte bedrift, framfor at bedriftene må tilpasse seg et bestemt system, forklarer Rooth.

På byggeplassen nord for Gardermoen er Anders T. Haarberg i gang med dagens arbeid. Han har nærmest forbud mot å ringe inn til hovedkontoret til JOS Bygg.

– Med de nye digitale løsningene trenger jeg heller ikke å gjøre det. Nå kan jeg ta direkte kontakt med leverandørene, noe som sparer meg for masse tid, forklarer han. Snøen laver ned over byggeplassen. Kollega Emil Bråten feier vekk snø så godt han kan. Her er det naturkreftene heller enn papirene som setter begrensingene.

BYGGNETT- EN STRATEGI FOR FREMTIDENS DIGITALE BYGGSEKTOR

Gjennom digitalisering skal direktoratet bidra til enklere og mer effektive byggeprosesser og større forutsigbarhet og innovasjon i byggesektoren. Strategien skal gjennomføres i samarbeid med andre myndigheter, kommuner, næringen og IKT-leverandører.

Direktoratets oppgave er å legge til rette for at næringslivet får en aktiv rolle i å skape en digital byggenæring. Et viktig formål med strategien er å samordne og koordinere initiativer og prosjekter – både i regi av direktoratet, næringen, kommunene og andre sektormyndigheter – slik at alle drar i samme retning og understøtter fremtidens digitale løsninger

Strategien vektlegger også at nasjonale felleskomponenter og arkitekturprinsipper skal legges til grunn.

Anders T. Haarberg i JOS Bygg har det han trenger av tegninger og tekniske beskrivelser på nettbrettet. – Vi har brukt tid for å spare tid, sier daglig leder i JOS Bygg, Jon-Olav Sigvartsen (t.h). Foto: Morten Brakestad

Mer forenkling og innovasjon i bolig- og byggsektoren

Vårt oppdrag er å utvikle et regelverk som skal være enkelt, effektivt og forståelig. Samtidig skal reglene understøtte digitaliseringsprosesser.

ARBEIDSMÅL I 2014:

MER EFFEKTIVE OG BRUKERVENNLIGE SØKNADS- OG BYGGEPROSESSE ØKT KOMPETANSE OG IMPLEMENTERING AV NYE LØSNINGER I SEKTOREN

Samarbeid med andre aktører har vært en nøkkel for å løse dette oppdraget. Forenklinger av regelverket har preget store deler av vår virksomhet i 2014.

I 2013 etablerte vi arbeidsgrupper som skulle bidra i forbedring av veiledningene. Dette samarbeidet har vi fortsatt i 2014. I løpet av året har mer enn 120 eksterne fagpersoner deltatt i arbeidet.

Resultatet av samarbeidet er blant annet at vi 1. april 2014 gjennomførte nærmere 50 små og større endringer i veiledningene til byggt teknisk forskrift (TEK) og byggesaksforskriften (SAK). Samtidig ble veiledningen til forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK), utarbeidet. Før årsskiftet la vi til rette for endringer i forskrift og veiledning til TEK knyttet til brannsikkerhet og tilgjengelighetskrav.

TEK10:

- Det er gjort forenklinger knyttet til kravene om tilgjengelighet og kravene om brannsikkerhet som trådte i kraft 1. januar 2015.
- Det er forberedt høringsforslag om endringer av krav til løfteinnretninger, energiregler og kravene for endringer i eksisterende boliger. Forslagene har høringsfrist i 2015.

SAK10:

- I juni 2014 ble forslag til enklere regler for plan- og byggesak sendt på høring. Det er utarbeidet forslag til endringer i byggesaksforskriften (SAK10) til endelig fastsettelse.
- Det arbeides med å styrke ordningen med sentral godkjenning. Samtidig utarbeider vi forslag til nye forskrifts- og veiledningstekster i samarbeid med departementet. Den lokale godkjenningsordningen av ansvarlige foretak i byggesak oppheves 1.1.2016. Dette har påvirket flere deler av virksomheten i 2014.

Direktoratet for byggkvalitet har ansvaret for å holde veiledningene til de tre forskriftene oppdatert og vedlike. 1. april 2014 ble det gjort endringer i veiledningen i TEK10 og SAK10 for blant annet sikkerhet mot skred, brannsikkerhet, måling av lufttetthet, unntak for solenergianlegg og gebyr ved tildeling av ansvarsrett. Regelverket for dokumentasjon og omsetning av produkter til byggverk ble fornyet 1.1.2014. I april ferdigstilte og publiserte vi veiledningen til forskriften.

Videre utvikling av byggt teknisk forskrift

TEK 10 er i stor grad basert på eldre regelverk utviklet over tid. Reglene har aldri vært gjenstand for systematisk gjennomgang med et rent forenkling- og forbedringsperspektiv.

Målene for direktoratets utviklingsarbeid er at forskriften med veiledning skal:

- inneholde tydelige og lett forståelige krav
- bli enklere å etterleve
- gi bedre etterprøvbarehet

Regelverket oppleves av mange som komplisert og vanskelig å bruke. Et enklere regelverk skal redusere arbeidsmengde og dermed spare tid og ressurser for brukerne.

Direktoratet har planlagt utviklingsløp i tre faser som alle skal bidra til et mer brukervennlig regelverk:

1. En bred gjennomgang av TEK10 med tanke på forenklinger og forbedringer (TEK17)
2. En videreutvikling av reglene med ny struktur som tilfredsstiller legalitetsprinsippet og legger til rette for digitalisering
3. En revidert versjon som kan støtte digitale løsninger, i tråd med strategien for ByggNett

I 2014 har direktoratet gjennomført en kartlegging av TEK10. Samtlige kapitler og bestemmelser er gjennomgått for å avdekke potensialet for forenkling og forbedring, både på kort og lengre sikt.

Høsten 2014 ble det også gjennomført et pilotprosjekt med metodeutvikling for systematisering av krav med tanke på klargjøring, forenkling og forbedring av regelverket. Dette arbeidet er en del av grunnlaget for innholdet i første fase av utviklingsløpet (TEK17).

Forenklinger og forbedringer av reglene må skje i dialog med byggenæring, interesse- og brukerorganisasjoner og kommunesektoren. Tidlig i 2015 vil direktoratet invitere til åpne møter der vi ber om innspill på arbeidet med TEK17.

Gjennomgang av tilgjengelighetskrav

Direktoratet har i perioden hatt hovedansvar for å utarbeide forslag til forenkling og tilpasning av tilgjengelighetskrav for boliger. Forslaget ble sendt på høring før sommeren. Direktoratet har sammenstilt høringsuttalelser i saken og utarbeidet en anbefaling til departementet.

ByggSøk utvikles videre

Da ByggSøk ble satt i drift i 2003, tok vi et viktig første skritt mot digital byggesaksbehandling. 11 år senere tilfredsstiller ikke denne byggesaksløsningen forventninger til brukervennlighet og selvbetjening.

Det er behov for en ny generasjon nettbasert tjeneste som bedre kan tilpasses regelverket og brukerne og samtidig gi en mer effektiv søknadsprosess. Tiltak som er beskrevet i ByggNett-strategien, skal bidra til å oppnå dette.

BRUK AV BYGGSØK I 2014

ANTALL SØKNADER LAGET:	77.500
ANTALL SØKNADER SENDT ELEKTRONISK:	20.970
ANTALL KOMMUNER SOM MOTTAR:	306
ANTALL KOMMUNER SOM HAR KOBLET SINE KART OPP MOT BYGGSØK:	66
ANTALL ELEKTRONISKE SIGNATURER I BYGGSØK:	14.370

Større og mindre prosjekter styrer mot digitalisering

ByggNett-strategien er den fremste eksponenten for vårt arbeid med digitalisering. Større og mindre prosjekter som er satt i gang i 2014, skal på kort og lengre sikt bidra til at regelverket er tilpasset en digital hverdag og at regelverket er brukerrettet. Direktoratet for byggkvalitets rolle er å være en pådriver i arbeidet, og legger til rette for at byggesektoren fornyes.

eByggesak og eByggesøknad er startet opp

Samarbeidet med KS KommIT har betydd oppstart av prosjektene eByggesak og eByggesøknad.

eByggesak skal gjøre det langt enklere å behandle byggesøknader. I 2014 la vi sammen med KS KommIT grunnlaget for oppstarten av pilotprosjekter i flere kommuner.

Målet er å bygge nye, digitale rammer for en enklere og mer effektiv byggesaksbehandling i kommunene. Slik kan vi i framtiden få en enklere og mer lik byggesaksbehandling i kommunene. Ved å utvikle standardiserte byggesaksprosesser ønsker man å gjøre det enklere å skape standardiserte IT-løsninger.

Vi har tro på mulighetene for å effektivisere og standardisere byggesaksbehandlingen. Dette er en sentral satsing i vår ByggNett-strategi

eByggesøknad skal legge til rette og stimulere markedet til å lage gode søknadsløsninger, med blant annet regelsjekkere som viser hva som er søknadspiktig og når det ikke er behov for søknad. Dette prosjektet er en videreføring av visjonen til ByggLett-prosjektet og ivaretar funksjonene i dagens ByggSøk. Ivaretagelse av brukerbehov er viktig i utviklingen av prosjektet.

SAKER BEHANDLET I DEN SENTRALE GODKJENNINGSORDNINGEN 2012–2014

	2012	2013	RESULTAT 2014
Førstegangssøknad	2 443	3 362	2 640
Endringer	632	1 094	763
Fornyelser	3 151	3 213	4 060
Antall søknader behandlet	6 226	7 669	7 463
Kommunale meldinger inn	947	657	692
Klager inn	154	163	157

Eiendomsforvaltning er i utvikling

Verdiene i dagens bygningsmasse ivaretas best gjennom forsvarlig drift, forebyggende vedlikehold, kontinuerlig utvikling og god forvaltning.

I 2014 har vi etablert en god dialog med eiere og forvalterorganisasjonene gjennom et eget forum. Forumet skal bidra til bedre formidling av regelverket og kunnskapsspredning om hensynene som ligger bak.

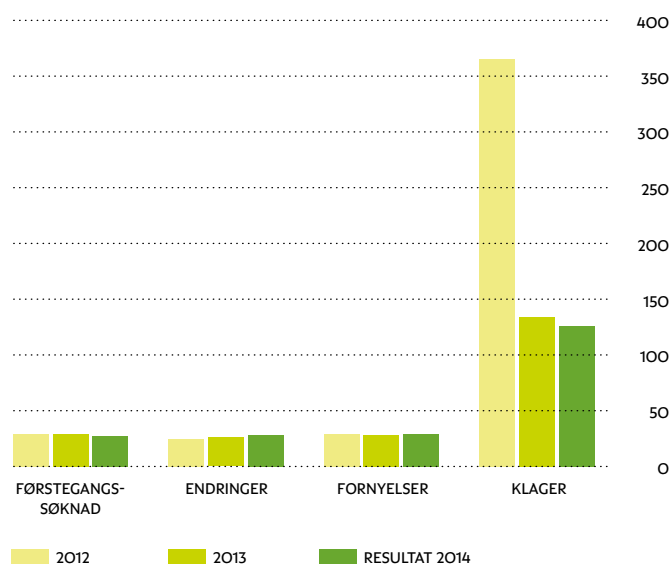
Direktoratet har gjennomført en eierundersøkelse om hvordan myndighetenes virkemidler oppleves, og også kartlagt bygningseiers offentligrettslige ansvar. Resultatet viser at bestiller- og regelverkskompetansen hos boligeieren er lav. Flere tiltak er satt i verk for å bedre dette resultatet.

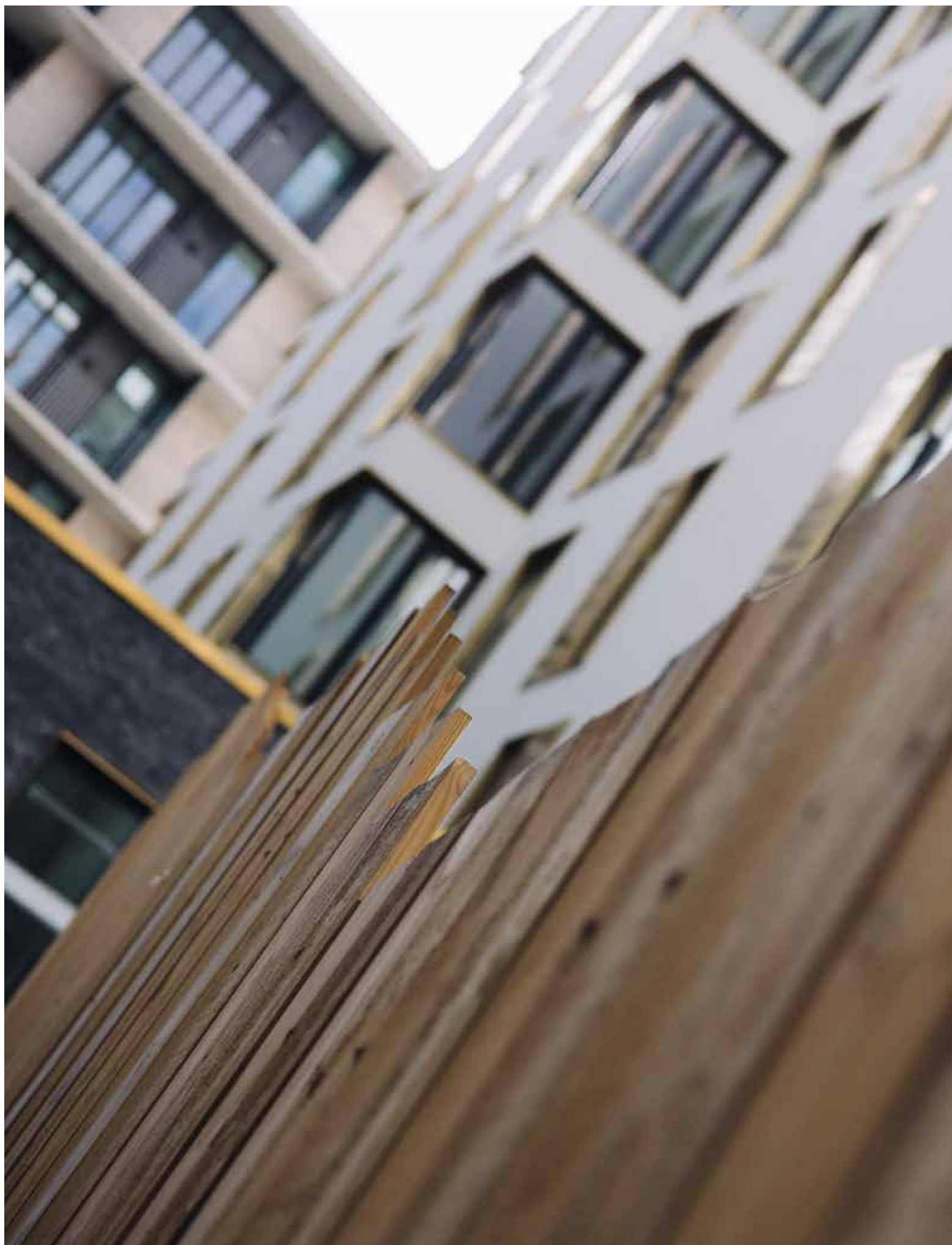
Saksbehandlingstider for saker i den sentrale godkjenningssordningen

Ved utgangen av året var det registrert 14 920 godkjente foretak. Avdelingen for sentral godkjenning behandlet 7463 nye søknader, endringer og fornyelser i 2014. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid ble 28 dager. Dette har vært stabilt over tid, selv om det er variasjoner fra måned til måned.

Avdelingen har behandlet 157 klagesaker i 2014. Klagenemda har gjennomført 5 møter og behandlet 73 saker. Saksbehandlingstiden for klager har utviklet seg positivt i 2014 og behandlingstiden for ferdigstilte klagesaker var 126 dager.

ANTALLET KLAGESAKER I DEN SENTRALE GODKJENNINGSORDNINGEN 2012–2014

Effektiv og brukerorientert ressursforvaltning

Vi bruker mye ressurser på løpende veiledning og informasjon til både næring, kommuner og publikum.

Denne kontakten er en viktig del av vår virksomhet og et sentralt bidrag for å oppfylle visjonen om gode bygg for et godt samfunn.

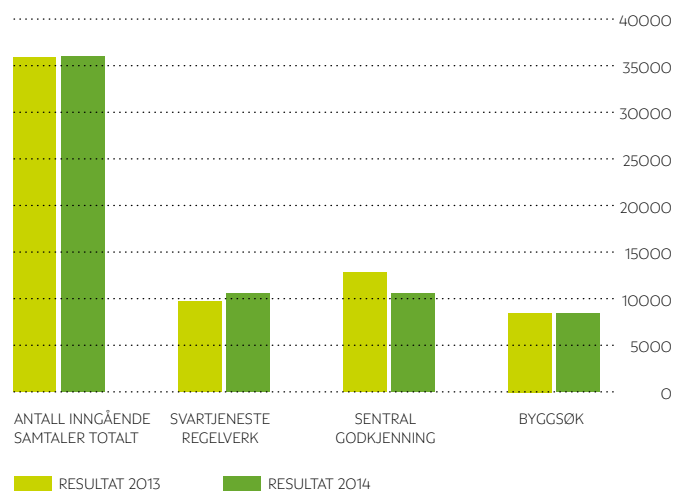
Nettsiden dibk.no er vår viktigste informasjonskanal til brukerne våre. I desember 2013 ble siden redesignet, siden «Byggeregler på ett sted» ble integrert i dibk.no, og søkefunksjonen forbedret. At byggereglene nå er flyttet til dibk.no forklarer mye av den store økningen i bruken av nettsiden. Fra 2013 til 2014 har andelen brukere økt med nær 50%.

Veiledningen til byggt teknisk forskrift er fortsatt det mest brukte innholdet, fulgt av veiledningen til byggesaksforskriften og artikkelsiden om blanketter og søknadsskjemaer for byggesak.

Det skal være enkelt å finne og forstå innholdet på nettsiden vår. I brukerundersøkelsen for 2014, svarer 3 av 4 at det er enkelt å finne fram på nettstedet, og 8 av 10 finner informasjonen de er ute etter. Disse svarene viser også at forbedringsarbeidet vi gjorde i 2013 har vært vellykket og gitt gode resultater. I 2015 skal videreutviklingen av nettsidene gjøres utfra et brukerperspektiv og med forenkling for øyet. Utviklingen skjer i tråd med vår overordnede ikt- og nettstrategi

En telefon eller en epost er alternativet for de som ikke finner informasjonen de trenger på nett. Fra 2013 til 2014 holder det totale antallet henvendelser seg stabilt. Svartjenesten for faglige spørsmål har en svak økning, mens antallet henvendelser angående sentral godkjenning går svakt ned. Antallet henvendelser til ByggSøk er nærmest uforandret.

INNKOMMENDE TELEFONER

FORTSATT HØY BRUKERTILFREDSHET

Brakerundersøkelsen i 2014 viste at 7 av 10 kommuner og foretak med sentral godkjenning har et positivt totalinntrykk av direktoratet. Resultatene er stabile fra brukerundersøkelsene i 2012 og 2013.

Undersøkelsen viser at svarkvalitet – om brukerne opplever å få klart svar på sine henvendelser og gode svar når de stiller spørsmål på epost – er den faktoren som teller mest for brukernes inntrykk av direktoratets servicenivå. Svarkvalitet er viktigere for brukerne enn både hvor raskt de opplever at direktoratet reagerer og opplevelsen av funksjonaliteten på nett, epost og telefon.

Direktoratets nettsider er den meste brukte kanalen av brukerne, fulgt av kontakt på telefon og epost. 7 av 10 som har kontakt med direktoratet på telefon eller epost er tilfreds med denne kontakten.

Brukere som kontakter direktoratet har i mange tilfeller allerede besøkt direktoratets nettsider, men har ikke funnet informasjonen de var ute etter. Det betyr at det er et potensial for å begrense antall telefon- og epost-henvendelser i og med at brukerne allerede er innstilt på å være selvhjulpne på nett. Et godt skritt på veien mot selvhjulpne brukere er utviklingen av nettsidene. Brukernes opplevelse av nettsidene ble målt i 2012, men på grunn av omlegging ble dette ikke målt i 2013. I 2014 ble nettsidene på nytt målt, og det er en klar framgang i brukerens opplevelse av nettsidene. Brukerne er overordnet mer fornøyd med nettstedet enn i 2012, de opplever at det er enklere å finne fram og de finner i større grad den informasjonen de er ute etter.

I brukerundersøkelsen tar brukerne stilling til to ulike ordpar der det ene ordet er negativt og det andre er positivt. For hvert ordpar måtte respondenten velge hvilket ord de mener best beskriver direktoratet. I alle ordparene er det et klart flertall som mener den positive beskrivelsen passer best.

Kommunene mener i større grad enn bedriftene at Direktoratet for byggkvalitet kan beskrives som brukerorientert, veileder og pådriver, mens bedriftene i større grad enn kommunene velger de negative ordene (byråkratisk, regelrytteri og bremsekloss). Bedriftene mener imidlertid i større grad enn kommunene at god service passer bedre som beskrivelse enn dårlig service, at tydelig passer bedre enn diffus og at pålitelig passer bedre enn ikke til å stole på.

STYRING OG KONTROLL

Direktoratet for byggkvalitet har god styring og kontroll tilpasset direktoratets egenart og behov. I 2014 har direktoratet nådd de vesentligste mål og resultatkrav som eierdepartementet har fastsatt.

Avvik i forhold til oppdrag og tildelingsbrev er håndtert i styringsdialog og avviksmøter med Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vi fikk ingen merknader i revisjonsberetning fra Riksrevisjonen for 2013, og det er i 2014 ikke avdekket noen vesentlige risikoforhold gjennom de interne styrings- og kontrollsystemene.

Direktoratet har de senere år arbeidet aktivt med å styrke styring og kontroll i virksomheten. Viktige drivere i dette arbeidet er ny strategisk plattform for direktoratet fra opprettelsen i 2012 sammen med sterk vekst i oppgaver og budsjetter. En samtidig utvikling i mål- og resultatstyringen i samhandling med KMD stiller også nye krav til oppfølging for å sikre resultatoppnåelse.

Direktoratet innførte fra 2014 statens nye kontoplan og regnskapsprinsipper og erfaringene er at dette gir oss mer og bedre styringsinformasjon.

Direktoratets egenart – med omfattende ressurser for faglig, ekstern aktivitet gjennom post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling – forutsetter god intern kontroll. Kontrollen bygger på risikostyring av vesentlige oppgaver og formelle rutiner for prosjektprioritering og godkjenning.

For å sikre en mest mulig helhetlig styring og kontroll i direktoratet, er risikostyring, internkontroll

og virksomhetsutvikling tett integrert med utviklingen i mål- og resultatstyringen i 2014. Dette arbeidet vil få full effekt fra 2015 med et mer målorientert tildelingsbrev og en mer selvstendig stilling i valg av virkemidler for måloppnåelse.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

I 2014 har direktoratet nådd de vesentligste mål- og resultatkrav som er fastsatt i tildelingsbrevet fra vårt eierdepartement.

Tildelingsbrevet for året var krevende og operasjonaliseringen gjennom arbeidsplanen for 2014 satte høye ambisjoner. Bevilgningene til kunnskapsutvikling og informasjonsformidling økte betydelig. Dette innebar økte eksterne oppdrag og satte direktoratets evne til å håndtere dette på prøve.

Målsettingen om en effektiv og brukerorientert ressursforvaltning har høy oppmerksomhet i direktoratet. Vi registrerer nå et positivt, gjennomgående politisk fokus på området som vi opplever som understøttet i utviklingen av styringsdialogen med KMD, blant annet gjennom utvikling av nye styringsparametre. Dette gjelder hele spekteret fra regelverksutvikling til styring, rapportering og fjerning av tidstyver. Dette representerer grunnleggende endringer på mange nivåer, og vi ser det som viktig med god dialog og kontinuerlig fokus for å få fram de effektene som er ønskelige.

VIDEREUTVIKLING OG TILTAK I 2014

2014 ble et viktig år for å operasjonalisere direktoratets ulike strategier for å møte visjonen om gode bygg for et godt samfunn.

ByggNett – en strategi for framtidens digitale byggsektor ble ferdigstilt i 2014. Vi går nå i gang med det nødvendige arbeidet med å forankre strategien hos viktige samarbeidsparter. Flere samarbeidsprosjekter pågår med gode resultater.

Bygg21, et samhandlingsprogram med næringen har også ferdigstilt en strategisk plattform for de kommende årene under overskriften «Sammen bygger vi fremtiden – en strategi for en konkurransedyktig byggenæring».

Det er en gledelig sterk interesse for å utvikle sentral godkjenning som en frivillig kvalitetsordning. Næringen svarte på utfordringen de fikk fra KMD og har levert et ambisiøst forslag til en ny sentral godkjenningsordning under mottoet: «Enkelt å være seriøs».

Jakten på tidstyvene

Regjeringens ambisjoner om forenkling, fornying og forbedring påvirker oss positivt og gir oss godt grunnlag for å gå inn i regelverksutviklingen. Arbeidet med neste generasjon tekniske forskrifter er startet, både med de strukturelle utfordringer, med digitalisering og med en gjennomgang av kravsnivåer.

I denne sammenhengen er også jakten på tidstyver i gang, først gjennom en rapporteringsrunde på eksterne tidstyver. Direktoratet satte her først fokus på eget ansvarsområde knyttet til byggreglene og det omfattende og målrettede arbeidet som er i gang knyttet til forenkling av regelverk og utvikling av kompetanse, verktøy og metoder for brukerne.

De eksterne tidstyvene som også ble vurdert var regelverk knyttet til anskaffelser og innsyn og rapportering spesielt på tvers i forvaltningen. Her ble mulighetene for mer automatisert innhenting av statistikk og rapportering på tvers av virksomhetene gjennom IKT-løsninger og felleskomponenter også fremhevet. Behov for bedre løsninger for økonomi, personal og arkiv/saksbehandling ble også foreslått som tiltak som vi ha stor effekt.

Arbeidet med mer systematisk identifisering og minimering av interne tidstyver kom også godt i gang. En kartlegging og forbedringer i saksbehandlingen i Sentral godkjenning ved bruk av LEAN-metodikk viste seg nyttig og effektiv. Det viktigste forarbeidet ble utviklingen av en IKT- og nettstrategi i 2014 som bereder grunnen for riktige og tydelige prioriteringer av utviklingstiltak fra 2015. Her vil forbedringer i sak/arkivsystem være høyest prioritert sammen med planmessige og kontinuerlige forbedringer i andre interne støttesystemer.

Videre utvikling i rutiner og prosesser knyttet til oppgaveløsningen er i gang fordi ny, systemmessig understøttelse i arbeidet forutsetter at gode, omforrente og dokumenterte arbeidsprosesser ligger til grunn. I dette arbeidet vil automatisk fokuset på unødige tidstyver stå sentralt. Høsten 2014 gjorde vi derfor en intern kartlegging av tidstyver i hele virksomheten. Denne idébanken gir grunnlag for hvordan vi prioriterer fangsten i 2015.

Risikostyring og intern kontroll

Gjennom risikokartlegginger vurderer direktoratet risikoer i forhold til mål og oppdrag. Dette førte til et kontinuerlig fokus på risikoreduserende tiltak knyttet til oppdrag og arbeidsplan i 2014 og bidro reelt til resultatoppnåelsen. Nye elementer i styringsdialogen med økt vekt på avviksrapportering framfor hyppig, generell rapportering ble effektiviserende og ga et riktig fokus i dialogen.

Prioriteringer ny IKT- og nettstrategi førte til innføring av et IKT - oppfølgingssystem basert på ITIL-standarder som gir økt sikkerhet og bedre grunnlag for utvikling av IKT-funksjonene. I dette ligger også en systematisk gjennomgang av driftssituasjonen

Sikkerhet og beredskap

Direktoratet har en kriseberedskapsplan utviklet i 2012 basert på erfaringer etter 22. juli. Det planlegges en videre utvikling av planen for bedre ivaretagelse av faglige utfordringer og kriser i tillegg til de fysiske sikkerhetsaspektene.

FRAMTIDSUTSIKTER

Direktoratet har utviklet seg mye de siste årene og får en stadig tydeligere rolle.

Dette blir ytterligere forsterket ved at vi har fått et større ansvar for byggeteknisk forskrift (TEK) og forskriften om dokumentasjon av byggevarer (DOK). Vi må utvikle direktorats rollen og bli en god rådgiver for departementet og ikke minst spille godt sammen med næringen, andre myndigheter, kommunene og ulike interessegrupper.

Ved regelverksutviklingen blir det viktig å legge opp til gode prosesser med aktørene og sikre at ulike synspunkter får komme fram. Indeksbyggprosjektet vil kunne bidra til at konsekvenser av ulike regelverksendringer kan bli vurdert på en mer omforent måte mellom myndigheter og næring.

Direktoratet vil måtte styrke egen og sikre seg mer kompetanse på utredningsmetodikk og samfunnsøkonomiske analyser. Vi må arbeide for å se utfordringer i politiske visjoner og finne faglige relevante svar. Med økt ansvar for TEK og DOK følger også at vi må sikre sammenheng mellom kortsiktige forbedringer og de mer langsiktige forbedringer (strukturelt, legalt og med hensyn på digitalisering). Det kan være krevende å finne den rette balansen mellom politisk utålmodighet og faglig optimal utviklingstid.

Det er ingen tvil om at regelverksendringer må stå sentralt i årene som kommer. I 2015 vil det komme endringer i både SAK10, TEK10 og DOK som følge av lovendringer. Fra 1.1.16 vil det komme endringer som følge av bortfall av lokal godkjenning for ansvarsrett og en ny sentral godkjenningsordning, og det er varslet at nye energikrav vil tre i kraft.

Den neste endringen av TEK vil komme i 2017. Sammen med KMD er vi i gang med å vurdere og prioritere hvilke deler av de tekniske kravene som kan forenkles først. Vi ser for oss en åpen og inkluderende prosess fram til vi legger fram vårt forslag til TEK17 på høring. Det er mange og sprikende synspunkter blant interessentene, det blir en utfordring å komme fram til godt forankrede forslag.

Digitalisering står høyt på agendaen for direktoratet i tida framover. Tilrettelegging av brukerorienterte tjenester på nett, effektiv bruk av IKT i egen saksbehandling, mer effektiv innhenting av informasjon i en ny sentral godkjenningsordning, er alle eksempler på at digitalisering er mer enn ByggNett. Vår første IKT- og nettstrategi blir et viktig hjelpemiddel for dette arbeidet. Vi vil også styrke kompetansen vår på digitalisering og IKT.

ByggNett-strategien er avhengig av godt samarbeid med mange aktører. Foreløpig ser det ut til å gå bra, men erfaring tilsier at det er utfordringer knyttet til samarbeid på tvers av sektorgrenser i staten, offentlig vs. privat og stat vs. kommune.

Bygg med kvalitet til en fornuftig kostnad leveres av seriøse foretak. Vårt bidrag til dette er å utvikle ordningen med sentral godkjenning til å bli et viktig merke for det seriøse og kvalifiserte foretak. Sentral godkjenning vil også i framtida være en frivillig og selvfinansierende ordning. Skal ordningen vinne oppslutning og fungere som ønsket, krever det innsats for forbedringer både i innhold, behandling av søknader og oppfølging i form av tilsyn og kontroll. Ordningen må markedsføres og framstå som et viktig hjelpemiddel for den enkelte bestiller og forbruker. Direktoratet er også opptatt av å bidra til utviklingen av en kunnskapsbasert byggenæring, en næring som er opptatt av stadig bedre løsninger for brukerne og effektive prosesser. Vi gleder oss derfor over den strategien som Bygg21 har lagt fram og ser fram til et fortsatt nært samarbeid med dette programmet og sikre Bygg21 et godt fungerende sekretariat.

Det er store forventninger i markedet, blant publikum og politikere til forenklinger og forbedringer på våre områder. Vår rolle er å vise vei til gode bygg og omgivelser. I samhandling med de som bygger, myndigheter og fagmiljøer utvikler vi kunnskap, byggeregler og prosesser som fremmer kvalitet

ÅRSREGNSKAP

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten. Regnskapet gir et dekkende bilde av Direktoratet for byggkvalitets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Direktoratet for byggkvalitet har de siste årene hatt sterk vekst i oppgaver og bevilgninger, spesielt knyttet til fagbudsjettet post 22 «Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling».

Driftsbudsjettet har ikke hatt en tilsvarende vekst, noe som har skapt utfordringer i vår kapasitet for å anskaffe og lede eksternt rettede prosjekter.

Målsettingene for året var primært å sikre oss mot merforbruk med god margin og samtidig sørge for at eventuelt mindreforbruk på driftsposten og fagbudsjettet ble holdt innenfor det som kan overføres til 2015.

Denne målsettingen lyktes vi med.

I korte trekk kan budsjett disponeringen og -resultatet beskrives slik:

- Merinntekt på inntektskapittel 3587 post 4 Sentral godkjenning er på 3,8 % i forhold til budsjett.
- Kap 587 Post 1 Driftsutgifter gjøres opp med et mindreforbruk på 2,5 % av sum bevilgning.
- Kap 587 Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling gjøres opp med et mindreforbruk på 4,6 % av sum bevilgning.
- Kap 587 Post 70 Lavenergiprogrammet har utgifter tilsvarende budsjett.

Utgifter kap 587 post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling

Posten nyttes til eksterne prosjekter for faglig utviklingsarbeider som bidrag til resultatoppnåelse samt til informasjons- og kommunikasjonsarbeid.

Aktivitetene i ByggNett – digitalisering av byggesaksprosesser og byggsektor – og Bygg21 som er byggenæringen og myndighetenes samarbeidsprogram for å utvikle en kunnskapsbasert, bærekraftig og produktiv byggenæring, finansieres over denne posten. Post 22 hadde en sterk økning fra 2013 til 2014 og utnyttelsen av posten forutsetter tidkrevende anskaffelsesprosesser. Målet for året var en mindreutgift innenfor overførbart beløp. Målet ble nådd, og resultatet ble en mindreutgift på 4,6 % (kr 2 180 163).

Utgifter Kap 587 post 1 Drift

Mindreutgift på kap 0587 post 01 er på 2,5 % av sum bevilgning (kr. kr 1 943 877).

Mindreutgiften er noe høyere enn den sikkerhetsmarginen direktoratet vanligvis har mot merforbruk. Dette skyldes at direktoratet i august lå an til et merforbruk og kostnadsreducerende tiltak ble iverksatt.

Mindreutgiften er allikevel godt innenfor overførbart beløp. Antall ansatte viser en svak økning i 2014. Tilpasning av bemanningen knyttet opp mot faglige behov og budsjettammer er en kontinuerlig og viktig prosess.

Utgifter kap 587 post 70

Posten er en tilskuddspost til Lavenergiprogrammet som er et tiårig samarbeid mellom statlige etater og byggenæringen. Programmet skal bidra til at norsk byggenæring blir ledende i Europa på å bygge energieffektive bygg. Posten ble nyttet fullt ut i 2014.

Inntekter kap 3587 Sentral godkjenning

Årsgebyr for foretakene som har sentral godkjenning var i 2015 på 2 100 kroner. Inntektene fra om lag 15 000 foretak føres på denne posten. Merinntekten er på 3,8 % (kr 1 252 000) og har sin årsak i mer realistisk budsjettering for 2014 med bakgrunn i mindreinntekt i 2013.

Den frivillige ordningen med sentral godkjenning skal være selvfinansierende, og beregninger viser at kostnadene for ordningen i 2014 ble på kr 32,1 mill kroner. Sett opp mot samlet inntekt på kr 32,7 mill kroner bekrefter dette at ordningen er selvfinansierende. Merinntekten tilfaller statskassen.

Oslo/Gjøvik, mars 2015

Morten Lie
direktør

Mål og resultater for 2014

OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING PER 31.12.2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindreutgift
0587	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	75 200 000	74 899 208	300 792
0587	Kunnskapsutvikling og informasjon	22	Diverse	A, B	47 519 000	45 338 837	2 180 163
0587	Tilskudd til Lavenergiprogrammet	70	Tilskudd	A, 6	6 200 000	6 200 000	0
0847	Tiltak for økt tilgjengelighet og universell utforming	71	Tilskudd	A, B	1 200 000	1 200 000	
Sum utgiftsført					130 119 000	127 638 046	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3587	Gebyr for godskjenning f. foretak	04	Ymse	A	31 475 000	32 727 169	1 252 169
3587	Refusjon Fødselspenger	16	Refusjon av foreldrepenger	2		748 704	748 704
3587	Refusjon Sykepenger	18	Refusjon av sykepenger	2		894 381	894 381
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			90 481	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift	2		6 018 113	
Sum inntektsført					31 475 000	40 478 849	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet			87 159 197	
Kapitalkontoer				
60062701	Norges Bank KK /innbetalinger		35 375 223	
60062702	Norges Bank KK/utbetalinger		-122 551 350	
705870	Endring i mellomværende med statskassen		16 930	
Sum rapportert			0	

BEHOLDNINGER RAPPORTERT TIL KAPITALREGNSKAPET (2014:12)

Konto	Tekst	2015	2014	Endring
6260	Aksjer	0	0	0
705870	Mellomværende med statskassen	-2 217 208	-2 234 139	16 930

NOTE A FORKLARING AV SAMLET TILDELING UTGIFTER

KAPITTEL OG POST	OVERFØRT FRA I FJØR	ÅRETS TILDELINGER		SAMLET TILDELING
		Bevilgning iht. saldert budsjett	Lønnsoppgjør	
58 701	460 000	73 500 000	1 240 000	75 200 000
58 722	19 000	47 500 000		47 519 000
58 770		6 200 000		6 200 000
35 874		31 475 000		31 475 000
84 771		1 200 000		1 200 000

NOTE B FORKLARING TIL BRUKTE FULLMAKTER OG BEREKNING AV MULIG OVERFØRBART BELØP TIL NESTE ÅR

Kapittel og post	Stikkord	Mer-utgift(-)/mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15–18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
58 701	Kan overføres	300 792	0	300 792	1 643 085	0	0	0	1 943 877	1 943 877	1 943 877
58 722	Kan overføres	2 180 163	0	2 180 163	0	0	0	0	2 180 163	2 180 163	2 180 163
35 874	Merinntektsfullmakt	1 252 000	0	1 252 000		0		1 252 000	0		
84 771	Mottatte belastningsfullmakter	0	0	0					0		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

OPPSTILLING AV ARTSKONTORRAPPORTERING PER 31.12.2014

Direktoratet begynte med ny kontoplan 1.1.2014. Det er derfor ikke naturlig å sammenligne artskontorrapporteringen fra 2014 med foregående år.

	Note	2014	
INNEKTER RAPPORTERT TIL BEVILGNINGSREGNSKAPET			
Innbetalinger fra gebyrer	1	32 727 169	
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	
Andre innbetalinger	1	0	
Innbetaling av finansinntekter	1	-3 501	
Sum innbetalinger		32 723 669	
UTGIFTER RAPPORTERT TIL BEVILGNINGSREGNSKAPET			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	50 615 196	
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-1 643 085	
Utbetalt til investeringer	3	1 510 693	
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	
Andre utbetalinger til drift	4	69 304 279	
Utbetaling av finansutgifter	4	4 377	
Sum utbetalinger		119 791 460	
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		87 067 791	
INNKREVINGSVIRKSOMHET OG ANDRE OVERFØRINGER TIL STATEN			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	0	
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	
TILSKUDDSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGER FRA STATEN			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	6 200 000	
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre		6 200 000	
INNEKTER OG UTGIFTER RAPPORTERT PÅ FELLESKAPITLER			
5700 Folketrygdens inntekter – Arbeidsgiveravgift		6 018 113	
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m)		90 481	
Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		6 108 594	
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		87 159 197	
OVERSIKT OVER MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN			
Eiendeler og gjeld		4 .12.2014	01.01.2015
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	78 025	70 925
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-2 234 390	-2 115 519
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	-69 504	-182 004
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	8 660	-7 541
Sum mellomværende med statskassen		-2 217 208	-2 234 139

NOTE 1 INNETEKTER RAPPORTERT TIL BEVILGNINGSREGNSKAPET 2014

	31.12.2014
INNBETALINGER FRA GEBYRER	
Gebyrer m.m. – driftsinntekt	32 727 169
Tilsynsavgift elsikkerhet	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	32 727 169
INNBETALINGER FRA TILSKUDD OG OVERFØRINGER	
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0
Salgs- og leieinnbetalinger	
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0
ANDRE INNBETALINGER	
Årsgebyr for sentral godkjenning	0
Sum andre innbetalinger	0
INNBETALING AV FINANSINNETEKTER	
Renteinntekter	-3 501
Valutagevinst (agio)	0
Annen finansinntekt	0
Sum innbetaling av finansinntekter	-3 501
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	32 723 669

NOTE 2 UTBETALINGER TIL LØNN OG SOSIALE UTGIFTER OG INNBETALINGER AV OFFENTLIGE REFUSJONER VEDRØRENDE LØNN 2014

	31.12.2014
UTBETALINGER TIL LØNN OG SOSIALE UTGIFTER	
Lønninger	43 066 938
Arbeidsgiveravgift	6 018 113
Pensjonsutgifter*	0
Andre ytelser	1 530 145
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	50 615 196
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.	
OFFENTLIGE REFUSJONER VEDRØRENDE LØNN	
Sykepenges og andre refusjoner	1 643 085
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	1 643 085
ANTALL ÅRSVERK:	71

NOTE 3 UTBETALT TIL INVESTERINGER 2014

	2014
Immaterielle eiendeler og lignende	507 375
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0
Beredskapsanskaffelser	0
Infrastruktureiendeler	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	951 755
Andre utgiftsførte investeringer (*)	51 563
Sum utbetalt til investeringer	1 510 693

(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

NOTE 4 ANDRE UTBETALINGER TIL DRIFT OG UTBETALING AV FINANSUTGIFTER 2014

	31.12.2014
ANDRE UTBETALINGER TIL DRIFT	
Husleie	7 257 858
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	56 354
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 524 585
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	67 708
Mindre utstysanskaffelser	1 642 383
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 807 405
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	49 398 420
Reiser og diett	2 124 771
Øvrige driftsutgifter (*)	5 424 796
Sum andre utbetalinger til drift	69 304 279
UTBETALING AV FINANSUTGIFTER	
Renteutgifter	4 377
Agiotap	0
Andre finansutgifter	0
Sum utbetaling av finansutgifter	4 377

(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

NOTE 6 TILSKUDDSFORVALTNING OG ANDRE OVERFØRINGER FRA STATEN 2014

	31.12.2014
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	6 200 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	6 200 000

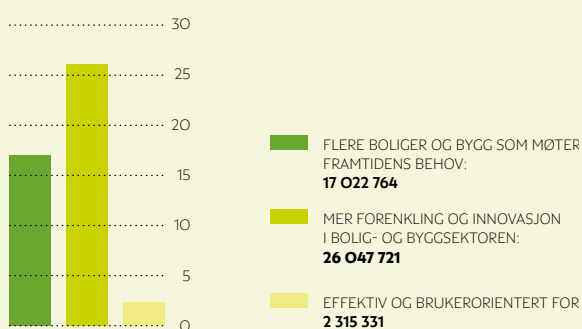
NOTE 7 SAMMENHENG MELLOM AVREGNING MED STATSKASSEN OG MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN 2014

	31.12.14	31.12.14	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
Sum	0	0	0
OMLØPSMIDLER			
Kundefordringer	136 500	0	136 500
Andre fordringer	78 025	78 025	0
Kasse og bank	0	0	0
Sum	214 525	78 025	136 500
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	24 855	0	24 855
Skyldig skattetrekk	-2 234 390	-2 234 390	0
Skyldige offentlige avgifter	-69 504	-69 504	0
Annen kortsiktig gjeld	8 660	8 660	0
Sum	-2 270 379	-2 295 234	24 855
LANGSIKTIGE FORPLIKTELSER			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
SUM	-2 055 853	-2 217 208	161 355

TABELLEN VISER EN BEREKNING AV HVORDAN MIDLENE PÅ POST 22 FAGBUDSJETT, FORDELER SEG PÅ ARBEIDSMÅLENE

	RESULTAT 2014
1.1 Bedre kvalitet og færre byggfeil	13 615 925
1.2 Flere energieffektive boliger og bygg	1 691 725
1.3 Økt tilgjengelighet og universell utforming i boliger, bygg og uteområder	1 715 114
1. Flere boliger og bygg som møter framtidens behov	17 022 764
3.1 Mer effektive og brukervennlige søknads- og byggeprosesser	12 907 354
3.2 Økt kompetanse og implementering av nye løsninger i sektoren	13 140 367
3. Mer forenkling og innovasjon i bolig- og byggsektoren	26 047 721
Åpen, brukerorientert og velfungerende forvaltning av virkemiddel	2 012 959
Kontroll med og effektiv løsning av forvaltnings- og driftsoppgaver	302 372
Effektiv og brukerorientert ressursforvaltning	2 315 331

FORDELING AV MIDLER PÅ POST 22 FAGBUDSJETT, PER MÅL I TILDELINGSBREVET

Utgitt av

Direktoratet for byggkvalitet 2015

Foto (der ikke annet er oppgitt):

Alexander Brown og Ilja C. Hendel

Design: Miksmaster Creative

Trykk: Merkur Grafisk AS

